

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2023/34/1126

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellante], [studentnummer], tegen het besluit van de BSA-commissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, verweerster, om aan appellante een negatief bindend studieadvies uit te brengen.

I. Loop van het geding

Appellante heeft bij het College van Beroep voor de Examens op 26 augustus 2023 beroep ingesteld tegen het besluit van verweerster van 21 augustus 2023. Op 28 augustus 2023 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellante na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft op 31 augustus 2023 een gesprek gevoerd met appellante. Er is geen schikking tot stand gekomen. Verweerster heeft op 6 september 2023 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 2 oktober 2023. Appellante was hierbij aanwezig. Namens de BSA-commissie was dr. J. Wessels MSc aanwezig. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

Na de zitting heeft verweerster op 3 oktober 2023 nadere informatie toegestuurd. Appellante heeft de gelegenheid gekregen om op deze informatie te reageren, maar heeft van die gelegenheid geen gebruik gemaakt.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellante is op 1 september 2022 begonnen met de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Aan het einde van haar eerste studiejaar heeft appellante 12 studiepunten (EC) behaald. Appellante diende, om een negatief bindend studieadvies te ontlopen, 42 EC te hebben behaald.

III. Standpunten van partijen

Appellante vindt dat aan haar ten onrechte een negatief bindend studieadvies is uitgereikt, omdat volgens haar onvoldoende rekening is gehouden met persoonlijke omstandigheden die haar studievoortgang hebben belemmerd. Appellante heeft stappen ondernomen om haar situatie te verbeteren en heeft professionele begeleiding en coaching ingezet om haar mentale welzijn te herstellen. Zij heeft zich ook regelmatig tot de studieadviseur gewend om de situatie te bespreken en aan haalbare oplossingen te werken.

De studieprestaties van appellante zijn in het afgelopen studiejaar negatief beïnvloed door factoren van buitenaf, die hebben geleid tot overspannenheid bij appellante. Een van de zaken die daartoe hebben geleid, is het feit dat appellante mantelzorg verleent aan haar oma die aan de ziekte van Alzheimer lijdt.

Appellante draagt twee dagen per week de zorg voor haar oma, die hulp nodig heeft voor wat betreft dagelijkse basisbehoeften zoals eten, drinken en persoonlijke verzorging. Daarbij komt dat haar oma in de kerstvakantie met spoed voor zes dagen werd opgenomen in het ziekenhuis. Dit was voor appellante de enige rustperiode, gelet op haar drukke schema om aan al haar verplichtingen te kunnen voldoen. De oma van appellante was als een moeder voor appellante en de ziekenhuisopname was dan ook emotioneel zwaar voor haar.

Na een emotionele ineenstorting door de opeenstapeling van omstandigheden en het feit dat appellante haar best deed om studieresultaten te halen maar dit zonder voldoende resultaat bleef, heeft appellante professionele hulp gezocht en is door de huisarts vastgesteld dat appellante te maken had met overspannenheid. De verschijnselen die daarbij horen, zijn onder andere concentratieproblemen, slecht slapen en prikkelbaarheid.

Ook was appellante vlak voor haar herkansingen betrokken bij een auto-ongeluk, wat heeft geresulteerd in een lichte hersenschudding. De huisarts heeft appellante afgeraden om tentamens af te leggen, maar ondanks dit advies wilde appellante het toch proberen, omdat zij meende dat dit haar laatste kans was om de twee tentamens te halen. De gevolgen van de hersenschudding maakten het afleggen van de tentamens buitengewoon moeilijk.

Een van de omstandigheden die ertoe hebben geleid dat appellante overspannen is geraakt, is het feit dat zij verkeerde in woningnood en als gevolg daarvan moest verhuizen naar Eindhoven. Het verhuizen naar een nieuwe locatie is een stressvolle periode voor appellante geweest, vanwege de grote afstand die zij moest overbruggen tussen haar woonplaats en de universiteit. Hierdoor kon appellante zich minder richten op haar studie. Appellante is inmiddels aan de afstand gewend en werkt niet langer in Amsterdam, wat haar meer tijd en rust geeft en waardoor ze haar aandacht meer kan richten op haar studie.

Tot slot licht appellante omstandigheden van persoonlijke aard toe. Appellante is als slachtoffer betrokken geweest bij een misdrijf waarvoor een rechtszaak in cassatie loopt. Dat is recentelijk weer actueel geworden. De uitkomst van de rechtszaak is van grote betekenis voor appellante, omdat dit zal zorgen voor de volledige afsluiting en verwerking van die traumatische situatie. Appellante heeft voor deze gebeurtenis EMDR-therapie ondergaan. Appellante krijgt op dit moment geen behandeling meer, maar de gebeurtenis is nog niet volledig afgesloten en de gevolgen ervan zijn niet helemaal verdwenen. Appellante is momenteel ingeschreven voor een opleiding aan de Universiteit Maastricht, maar zij wil haar opleiding graag aan de VU afmaken.

Verweerster blijft bij haar standpunt dat zij aan appellante terecht en op goede gronden een negatief bindend studieadvies heeft toegekend. Appellante heeft 12 studiepunten behaald in het studiejaar 2022-2023 en heeft daarmee niet voldaan aan de BSA-norm.

Appellante heeft bij haar verzoek om uitstel van het geven van een negatief bindend studieadvies persoonlijke omstandigheden aangedragen, namelijk mantelzorg, een gedwongen verhuizing, overspannenheid en een auto-ongeluk. Tijdens het schikkingsgesprek geeft appellante uitgelegd dat de gedeelde mantelzorg voor haar oma sinds 2019 structureel onderdeel is van haar verantwoordelijkheden en dat zij haar oma verzorgt in het weekend. Verweerster stelt dat appellante ondanks de mantelzorg naar alle colleges kon gaan, alle (thuis)opdrachten kon maken en daarnaast ook nog 16 uur per week kon werken. De ziekenhuisopname van haar oma was kortstondig en in de kerstvakantie. Volgens verweerster heeft appellante onvoldoende aannemelijk gemaakt dat deze omstandigheden als bijzondere familieomstandigheden in de zin van de WHW moeten worden aangemerkt.

De persoonlijke omstandigheden die in maart 2023 speelden – de gedwongen verhuizing en de overspannenheid – vormen volgens verweerster geen duidelijke verklaring voor het achterblijven van de studieresultaten, met name in het eerste semester. Ook de PTSS vormt geen duidelijke verklaring, omdat de behandeling van appellante reeds is afgerond.

Verweerster erkent dat het auto-ongeluk van invloed kan zijn geweest op de resultaten van de twee laatste hertentamens eind juni. Deze resultaten wijken echter niet af van andere behaalde resultaten eerder in het collegejaar. Ook als appellante deze hertentamens wel had behaald, dan zou zij nog steeds slechts 24 EC hebben behaald.

Aan de studieadviseurs is advies gevraagd over het besluit om een negatief bindend studieadvies te geven. Mede gelet op die adviezen, die verweerster na de hoorzitting heeft overgelegd aan het College en aan appellante, heeft verweerster besloten om geen uitstel voor het bindend studieadvies te geven.

Gelet op het bovenstaande stelt verweerster zich op het standpunt dat – mochten de omstandigheden worden aangemerkt als relevante omstandigheid in de zin van de WHW – het causaal verband tussen de omstandigheden en het niet behalen van de norm van 42 EC onvoldoende aannemelijk is gemaakt.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellante is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de daaraan wettelijke gestelde eisen.

Op grond van artikel 7.8b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) kan het instellingsbestuur uiterlijk aan het einde van het eerste jaar van inschrijving of aan het eind van een volgend studiejaar in geval van persoonlijke omstandigheden, aan het advies over de voortzetting van de studie een afwijzing verbinden. Deze afwijzing kan slechts dan worden gegeven als de student naar het oordeel van het instellingsbestuur, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het bestuur daaromtrent heeft vastgesteld.

In artikel 2.1 lid 1 van het Uitvoeringsbesluit WHW is een opsomming te vinden van omstandigheden die aanleiding kunnen zijn af te zien van een negatief bindend studieadvies. Voor het maken van een uitzondering op de regeling van het bindend studieadvies op grond van deze omstandigheden, is bovendien vereist dat tussen het bestaan van die omstandigheden en de studievertraging een causaal verband bestaat. Het ligt voorts op de weg van de student het bestaan van omstandigheden zoals bedoeld in het Uitvoeringsbesluit WHW, en het causaal verband voldoende aannemelijk te maken.

In artikel 5.3 lid 1 van de Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid 2022-2023 (de OER) is bepaald dat aan het studieadvies dat aan het eind van het studiejaar wordt uitgebracht, een afwijzing met een bindend karakter wordt verbonden indien de student niet de norm heeft behaald voor een positief advies. Een advies blijft achterwege als de student aantoont niet aan de norm te hebben kunnen voldoen als gevolg van persoonlijke omstandigheden zoals omschreven in artikel 2.1 van het uitvoeringsbesluit WHW. De norm is beschreven in deel B. In artikel 14.1 lid 1 van deel B van de OER is bepaald dat een student om een positief studieadvies te krijgen, ten minste 42 EC moet hebben behaald aan het einde van het eerste jaar van inschrijving.

In artikel 5.4 lid 1 van de OER is bepaald dat het faculteitsbestuur geen afwijzing aan het studieadvies verbindt indien er sprake is van persoonlijke omstandigheden zoals bedoeld in artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW, en de betrokken student als gevolg hiervan in redelijkheid niet geacht kan worden te hebben voldaan aan de gestelde BSA-norm.

Het College is van oordeel dat appellante het causaal verband tussen de persoonlijke omstandigheden en het niet behalen van de norm onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt. Voor zover zorg voor een familielid in de tweede graad al kan worden aangemerkt als bijzondere familieomstandigheid in de zin van de WHW, heeft appellante naar het oordeel van het College onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er een causaal verband bestaat tussen deze omstandigheid en de in het eerste semester behaalde resultaten. Op grond van haar resultaten in het eerste semester kon appellante de norm van 42 EC al niet meer behalen. De overige door appellante aangevoerde persoonlijke omstandigheden deden zich pas later in het studiejaar voor en zijn daarom – voor zover ze al een causale relatie mochten hebben met de studieprestaties van appellante in het tweede semester – niet van invloed geweest op het behalen van voornoemde norm.

Verweerster heeft derhalve terecht geoordeeld dat appellante niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij als gevolg van de door haar aangevoerde omstandigheden niet heeft kunnen voldoen aan de norm.

Naar het oordeel van het College van Beroep heeft verweerster dan ook in redelijkheid tot haar beslissing kunnen komen.

Het hiervoor overwogene leidt tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 6 november 2023, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, dr. J.R. Hulst en R.A. Brouwer, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.